

ТАЛДАМАЛЫҚ АНЫҚТАМА

(Нұра ауданы бойынша мемлекеттік органдар қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижелері туралы)

Кіріспе

Нұра ауданы әкімдігінің жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелері мен квазимемлекеттік сектор субъектілерінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және зерделеу мақсатында 2026 жылғы **15 маусым мен 30 маусым** аралығында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына сәйкес барлық мемлекеттік мекемелер мен квазимемлекеттік сектор субъектілерінде әкімдердің, басшылардың және директорлардың өкімдерімен сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау жүргізу жөніндегі жұмыс топтары құрылды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілген объектілердің атауы:

1. «Нұра ауданы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
2. «Нұра ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» мемлекеттік мекемесі;
3. «Нұра ауданының тұрғын үй инспекциясы бөлімі» мемлекеттік мекемесі;
4. «Нұра ауданының экономика және қаржы бөлімі» мемлекеттік мекемесі;
5. «Нұра ауданының ішкі саясат бөлімі» мемлекеттік мекемесі;
6. «Нұра ауданының ауыл шаруашылығы бөлімі» мемлекеттік мекемесі;
7. «Нұра ауданының жер қатынастары бөлімі» мемлекеттік мекемесі;
8. «Нұра ауданының сәулет және қала құрылысы бөлімі» мемлекеттік мекемесі;
9. «Нұра ауданының құрылыс бөлімі» мемлекеттік мекемесі;
10. «Нұра ауданының дене шынықтыру және спорт бөлімі» мемлекеттік мекемесі;
11. «Нұра ауданының мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі» мемлекеттік мекемесі;
12. «Нұра ауданының жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі» мемлекеттік мекемесі;
13. «Нұра ауданының кәсіпкерлік және өнеркәсіп бөлімі» мемлекеттік мекемесі;
14. Нұра ауданы әкімдігінің «Қаратал» коммуналдық мемлекеттік кәсіпорны;
15. «Нұра ауданының мәдениет үйі» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны;
16. «Нұра ауданының спорт клубы» шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорны;
17. «Нұра кенті әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;

- 18.«Балықтыкөл ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 19.«Ақмешіт ауылдық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 20.«Кертінді ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 21.«Тассуат ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 22.«Кәрім Мыңбаев ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 23.«Көбетей ауылдық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 24.«Ахмет ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 25.«Қарой ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 26.«Заречное ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі.
-
- 27.Байтуған ауылдық округі әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 28.«Шахтерское ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 29.«Мұзбел ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 30.«Егінді ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 31.«Жараспай ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 32.«Құланөтпес ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 33.«Изенді ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 34.«Қайнар ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 35.«Соналы ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 36.«Құланөтпес ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 37.«Баршино ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 38.«Талдысай ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 39.«Жанбөбек ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 40.«Ткенекті ауылы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 41.«Шұбаркөл кенті әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі;
  - 42.«Нұра ауданының жастар ресурстық орталығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің негізі:

Талдау Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңын іске асыру мақсатында және Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына сәйкес жүргізілді.

Ішкі талдау жүргізілген қызмет кезеңі:

2025 жылдың қорытындылары және 2026 жылдың 4 айы.

Ішкі талдау келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

1. Кәсіпорынның қызметіне қатысты ішкі нормативтік құжаттардағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
2. Кәсіпорынның ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Нұра ауданы ауылдық округтері әкімдерінің өкімдеріне жүргізілген ішкі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау нәтижелері бойынша:

Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңына сәйкес Нұра ауданы ауылдық округтері әкімдерінің жекелеген өкімдеріне сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау мақсатында ішкі талдау жүргізілді.

Талдау нәтижесінде кейбір өкімдерде лауазымды адамдардың кең көлемде әкімшілік қалауын қолдануына мүмкіндік беретін ережелердің бар екендігі анықталды.

Ең көп кездесетін сыбайлас жемқорлық тәуекелдері:

- шешім қабылдаудың нақты өлшемшарттарының болмауы;
- жекелеген шешімдердің жеткілікті түрде негізделмеуі;
- өкімдерді қабылдауға негіз болған құжаттардың деректемелерінің көрсетілмеуі;
- қабылданған шешімдердің орындалуын бақылаудың нақты тетігінің болмауы.

Сонымен қатар, әкім аппараттары қызметкерлеріне сыйақы беру туралы өкімдерде сыйақы мөлшерін айқындау критерийлері мен сыйақы төленетін қызметкерлердің нақты тізбесі көрсетілмеген. Бұл бюджет қаражатын субъективті түрде бөлуге жағдай туғызады.

Анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайту мақсатында өкімдердің жобаларын қолданыстағы заңнама талаптарына сәйкестендіру, қабылданатын шешімдердің негіздемесін толық қамтамасыз ету, шешім қабылдау негіздерін және олардың орындалуын бақылау тәртібін нақтылау ұсынылады.

Нұра ауданы әкімі аппаратының ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау нәтижелері бойынша:

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын орындау мақсатында Қағидалардың 13-тармағында көзделген бағыттар бойынша Нұра ауданы әкімі аппаратының ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіне талдау жүргізілді.

Талдау барысында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне бейім лауазымдардың айқындалғаны анықталды. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне бейім лауазымдардың тізбесі Нұра ауданы әкімі аппаратының басшысы И. Қ. Шаяхметовтің бұйрығымен бекітілген. Бұл сыбайлас жемқорлық тұрғысынан осал лауазымдарды айқындау бөлігінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама талаптарының сақталуын қамтамасыз етеді.

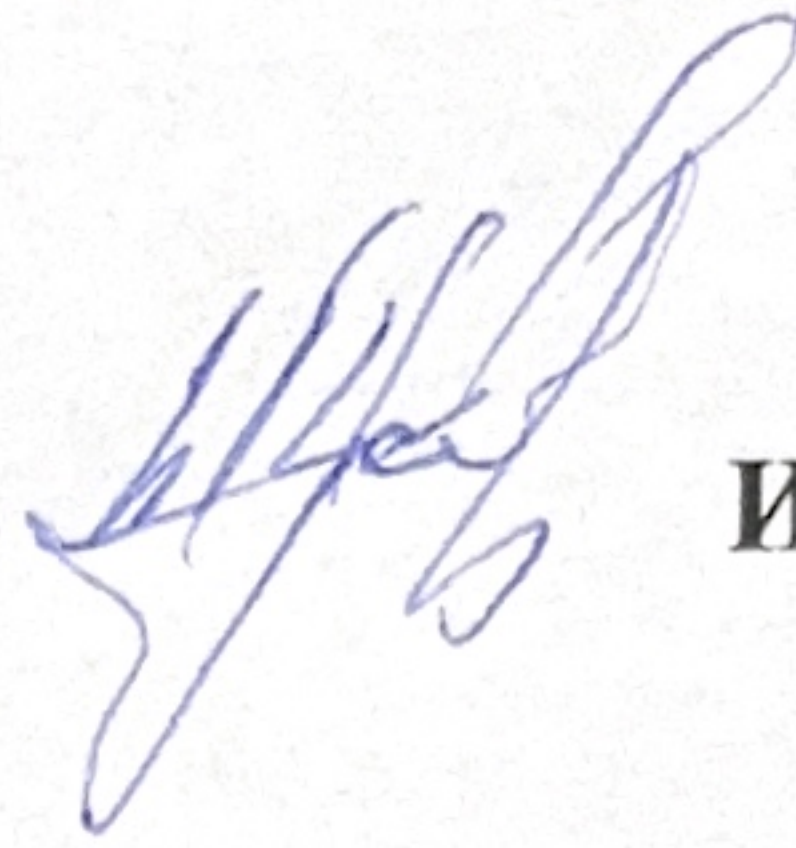
Мүдделер қақтығысын реттеу, мемлекеттік қызметтер көрсету, рұқсат беру функцияларын жүзеге асыру, бақылау-тексеру функцияларын орындау, бюджеттік және қаржылық қаражатты игеру мен бөлу, жеке және заңды тұлғалармен шарттар жасасу, сондай-ақ ақпараттық жүйелерді әзірлеу және пайдалану бағыттары бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

Сонымен қатар, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының алдын алу және ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін арттыру мақсатында заңнама талаптарының сақталуын одан әрі қамтамасыз ету, аталған қызмет бағыттарына тұрақты мониторинг жүргізу, сондай-ақ Қазақстан Республикасы заңнамасына өзгерістер енгізілген жағдайда ішкі рәсімдерді өзектендіру ұсынылады.

Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарының алдын алу жөніндегі жұмыс алдағы уақытта да жүйелі және жоспарлы негізде жалғастырылатын болады.

Нұра ауданы әкімі

аппаратының басшысы

И. Шаяхметов